

سرشناسه:	ملکی، سیدابراهیم، ۱۳۴۶
عنوان:	سیرتاریخی جانشینان انبیاء الهی ﷺ و جانشینی رسول اکرم ﷺ
نام پدیدآوران:	سیدابراهیم ملکی و مرتضی فدایی اصفهانی
وضعیت ویراست:	ویراست ۲
مشخصات نشر:	قم، نورالامین، ۱۴۰۰
مرجع تولید:	نماینده‌گی جامعه‌المصطفی ﷺ در اصفهان
مشخصات ظاهری:	[۱۶۷]ص: ۱۴×۵/۲۱؛ س-م ۵/۱۴
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۷۱۵۶-۲۰-۱
عنوان ویراست قبلی:	(سیرتاریخی غدیر و جانشینان انبیاء الهی ﷺ و جانشینی رسول اکرم ﷺ)، سال ۱۳۹۹
یادداشت:	چاپ دوم: ۱۴۰۰
یادداشت:	کتابنامه: ص ۱۶۱ - ۱۶۵؛ همچنین به صورت زیرنویس
موضوع:	علی بن ابی طالب ﷺ؛ (امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق - اثبات خلافت)
موضوع:	Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- *Proof of caliphate
موضوع:	محمد ﷺ، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق - خطبه‌ها
موضوع:	Muhammad, Prophet -- *Public speaking
موضوع:	غدیر خم / Ghadir
شناسه افزوده:	فدایی اصفهانی، مرتضی، ۱۳۵۴
رده بندی کنگره:	BP۲۲۳/۵
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۴۵۲
شماره کتابشناسی ملی:	۸۲۲۴۰۶۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی:	فیبا
	NBP۵۱

جانشینان انبیاء الهی ﷺ و جانشینی رسول اکرم ﷺ

سیرتاریخی

مؤلفان: سید ابراهیم ملکی و مرتضی فدایی اصفهانی

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ ● شمارگان: ۵۰۰

با تشکر از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- مدیران‌تشارات: مصطفی نویخت
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: سید محمدرضا جعفری
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی

pub.nooralamin@gmail.com

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

هرگونه نسخه برداری اعم از کپی برداری و بازنویسی و انتشار، اسکن، ذخیره کامپیوتری، ترجمه به زبان‌های دیگر و ساخت فایل صوتی کتاب، بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع، شرعاً حرام و از طریق مراجع قانونی، قابل پیگیری است.

شماره تماس:

همراه: ۰۹۰۱۵۸۲۱۷۶۳ / خط ثابت: ۰۲۵۳۷۸۳۹۳۰۹ داخلی ۴۱۱ و ۲۱۰

سیر تاریخی
جانشینان انبیاء الهی
و جانشینی رسول اکرم

سید ابراهیم ملکی
مرتضی فدایی اصفهانی

معارف اسلامی ناب، نیاز بشر تشنه معنویت امروز است. در این دوران، که بسیاری آن را عصر پایان جهان می‌دانند، گرایش به دین و معنویت، سرعتی شگفت یافته است. در این میان، اسلام بیشترین سهم را از این گرایش به دین دارد و چرا چنین نباشد؟ اسلام، دین انسانی زیستن، عدالت‌پروری و عشق به هم‌نوع است و بشر این عصر، این گوهر گمشده را در اسلام ناب یافته است.

از سوی دیگر، گسترش پُرشتاب رسانه‌ها و ابزارهای انتشار اطلاعات، بی‌وقفه موجب پدید آمدن پرسش‌ها و شبهات جدیدی می‌شود که تا اندکی پیش از این، هیچ‌یک از آنها قابل تصور نبود. این انفجار اطلاعات، به‌ویژه در دنیای مجازی، اغلب فرصت ژرف‌اندیشی را از انسان سلب می‌کند و همین موجب شناخت نادرست یا ناقص از بسیاری امور، به‌ویژه مفاهیم و معارف دینی می‌گردد.

بنابراین، تبلیغ و نشر مؤثر معارف اسلامی ناب، رسالت خطیری است که بر عهده همه متولیان این امر می‌باشد. بدون تلاش خالصانه و آگاهانه برای رسیدن به این هدف، پتانسیل عظیمی که در گرایش بشر به معنویت در این عصر پدید آمده است، به هدر خواهد رفت.

نشر «نورالامین»، به سهم خود می‌کوشد تا بخش اندکی از رسالت عظیم نشر معارف اسلامی ناب را به بهترین شکل ممکن انجام دهد و در این راستا از پیشنهادها و انتقادهای همه فرهیختگان این عرصه، برای غنا بخشیدن به آثار خود استقبال می‌کند.

پیش‌گفتار

خدای متعال را سپاس‌گزاریم که در دهه‌های اخیر به برکت انقلاب اسلامی، پژوهش‌های مؤثر و ماندگاری در زمینه غدیر و اثبات حقانیت مکتب تشیع صورت گرفته است. هرچند تمام تلاش‌های صورت‌گرفته تاکنون، ارزنده و قابل استفاده هستند، اما به نظر می‌رسد از زاویه سیر تاریخی و بررسی موارد مشابه، کمتر به موضوع غدیر پرداخته است، در اثر حاضر که به همت پژوهشگران جامعه المصطفی العالمیه نمایندگی اصفهان سامان یافته است، سعی گردیده تا به نمونه‌های تاریخی معرفی جانشین در بین انبیاء الهی اشاره گردد. همچنین سابقه تلاش‌های پیامبر اکرم ﷺ در معرفی امام علی علیه السلام به عنوان جانشین خویش و سیر این اعلام ترسیم شده و با تطبیق آن بر خطابه شریف غدیر نشان داده شده است که تمام تلاش‌های پیامبر اکرم ﷺ در این راه، در این خطبه شریف تجلی یافته است.

از همه اساتید گرانقدر حجج اسلام؛ حسن حق شناس، حمید الهی دوست، دکتر ابراهیم رضایی آدریانی، سید عبدالله موسویان، محمدرضا کاظمی که در خلق این اثر همکاری نمودند، به ویژه دکتر مرتضی فدایی اصفهانی عضو هیئت علمی جامعه المصطفی ﷺ که در اصل تألیف

بیشترین همت را گماردند صمیمانه تشکر و قدردانی می نمایم. ان شاء الله همه عزیزان تحت عنایات خاص مولی الموحدین حضرت امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام بوده باشند.

سید ابراهیم ملکی

ذی الحجة الحرام ۱۴۴۱ هـ ق

مردادماه ۱۳۹۹ ش

فهرست

- مقدمه ۱۳
- بخش اول: جانشینی پیامبران از دیدگاه آموزه‌های دینی و تاریخ ۱۵
- حضرت آدم علیه السلام ۱۵
- حضرت نوح علیه السلام ۱۶
- حضرت موسی علیه السلام ۱۷
- حضرت عیسی علیه السلام ۱۸
- خاتم پیامبران صلی الله علیه و آله ۱۸
- پیشینه مخالفت با اوصیای پیامبران ۱۹
- بخش دوم: سیر اعلام جانشینی امیر مؤمنان امام علی علیه السلام ۲۱
۱. حدیث روز هشدار ۲۱
۲. احادیث وصایت ۲۳
- الف) دوازده وصی ۲۴
- ب) وجوب اطاعت از اوصیا ۲۴
۳. احادیث وراثت ۲۵
۴. احادیث خلافت ۲۷
- الف) جانشین پیامبر پس از او ۲۸
- ب) خاصف النعل ۲۹

۵. حدیث منزلت _____ ۳۰
- ترور شخصیت _____ ۳۲
۶. احادیث امارت _____ ۳۳
- الف) راهبر به صراط مستقیم _____ ۳۴
- ب) امیر نیکوکاران _____ ۳۵
۷. احادیث امامت _____ ۳۵
۸. احادیث ولایت _____ ۳۷
- الف) علی، ولی هر مؤمن _____ ۳۸
- ب) شواهد تاریخی کاربرد واژه «ولی» در معنای ولی امر _____ ۳۸
- ج) جلوه ولایت در آیات قرآن _____ ۳۹
۹. احادیث هدایت _____ ۴۰
۱۰. احادیث علم _____ ۴۱
۱۱. حدیث دوازده جانشین _____ ۴۳
۱۲. حدیث سفینه _____ ۴۸
۱۳. حدیث تقلین _____ ۵۰
۱۴. حدیث غدیر _____ ۵۲
- الف) علامه امینی رحمته الله علیه و الغدیر _____ ۵۵
- ب) واقعه غدیر به نقل از علامه امینی رحمته الله علیه _____ ۵۵
- آخرین تلاش های پیامبر برای تعیین جانشین _____ ۵۸
- الف) درخواست برگه و دوات _____ ۵۸
- ب) روانه کردن سپاه اسامه _____ ۵۹
- بخش سوم: تجلی تلاش های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در خطبه غدیر _____ ۶۱
۱. تجلی حدیث یوم الانذار در خطبه غدیر _____ ۶۱
۲. تجلی حدیث وصیت در خطبه غدیر _____ ۶۲
۳. تجلی حدیث وراثت در خطبه غدیر _____ ۶۳
۴. تجلی حدیث خلافت در خطبه غدیر _____ ۶۴

۵. تجلی حدیث منزلت در خطبه غدیر _____ ۶۵
۶. تجلی احادیث امارت در خطبه غدیر _____ ۶۶
۷. تجلی حدیث امامت در خطبه غدیر _____ ۶۷
۸. تجلی احادیث ولایت در خطبه غدیر _____ ۶۹
- اول) تأکیدات مکرر بر وجوب ولایت پذیری (۴۰ مرتبه) _____ ۶۹
- الف) اوامر و نواهی پیامبر درباره ولایت حضرت _____ ۶۹
- ب) گرفتن اقرار زبانی برای ولایت حضرت _____ ۷۲
- دوم) دلایل وجوب ولایت پذیری (۲۴ مورد) _____ ۷۴
۹. تجلی احادیث هدایت در خطبه غدیر _____ ۷۸
۱۰. تجلی احادیث علم در خطبه غدیر _____ ۷۹
۱۱. تجلی احادیث دوازده جانشین در خطبه غدیر _____ ۸۰
۱۲. تجلی حدیث سفینه در خطبه غدیر _____ ۹۴
۱۳. تجلی حدیث ثقلین در خطبه غدیر _____ ۹۷
۱۴. تجلی موضوع مهدویت در خطبه غدیر _____ ۹۸
- الف) ذکر نام آخرین امام و وصی (۶ مرتبه) _____ ۱۰۰
- ب) ظهور آخرین امام و ویژگی‌های ایشان (۳۴ جمله) _____ ۱۰۱
- بخش چهارم: خطبه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در غدیر خم _____ ۱۰۷**
۱. حمد و ثنای الهی و بیان صفات خداوند متعال _____ ۱۰۷
۲. ایمان و عرفان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله _____ ۱۱۱
۳. فرمان خداوند بر ابلاغ ولایت امام علی علیه السلام _____ ۱۱۲
۴. علل احتیاط‌های پیامبر صلی الله علیه و آله در گرفتن بیعت برای علی علیه السلام _____ ۱۱۳
۵. اعلان رسمی ولایت و امامت دوازده امام علیهم السلام _____ ۱۱۵
- الف) نصب الهی و اطاعت بی چون و چرا _____ ۱۱۵
- ب) آخرین سخنرانی و معرفی امامان _____ ۱۱۶
۶. دانش امام علی علیه السلام _____ ۱۱۷
۷. تبیین فضائل علی علیه السلام و وظایف مردم نسبت به او _____ ۱۱۸

۸. خاتمیت رسول خدا صلی الله علیه و آله و برتری او و نتیجه شک در گفتار ایشان _____ ۱۱۹
- لعن و غضبی که جبرئیل آورد _____ ۱۲۰
۹. معرفی حضرت علی به عنوان مفسر قرآن _____ ۱۲۱
- الف) معرفی ثقلین و ویژگی آن دو _____ ۱۲۲
- ب) اعلان ابلاغ مأموریت و اخذ شهادت در اداء آن _____ ۱۲۲
- ج) اختصاص لقب «امیر مؤمنان» برای علی علیه السلام _____ ۱۲۳
- د) بلند کردن امیر مؤمنان علیه السلام به دست مبارک پیامبر صلی الله علیه و آله _____ ۱۲۳
- ه) سؤال از مردم _____ ۱۲۳
- و) تبیین مأموریت و وظائف ائمه علیهم السلام _____ ۱۲۴
- ز) جنگ های امام علی علیه السلام (پیشگویی اول) _____ ۱۲۴
- ح) امر خداوند در اکمال دین و نحوه آن _____ ۱۲۵
- ط) ترسیم خط و مشی آینده مسلمین پس از تکمیل دین _____ ۱۲۵
- ی) بیان فضائل دیگر برای امام علی علیه السلام _____ ۱۲۶
- ک) حسادت و دشمنی با علی علیه السلام اولین عامل پیمان شکنی و موجب شقاوت (پیشگویی دوم) _____ ۱۲۷
- ل) کارشکنی های منافقان (پیشگویی سوم) _____ ۱۲۸
۱۰. هشدار از مخالفت ها و کج رویها و اشاره به بعضی حوادث پس از خویش (پیشگویی چهارم) _____ ۱۳۰
- الف) افشاگری رمزی کارشکنی های منافقان (پیشگویی پنجم) _____ ۱۳۱
- ب) رساندن پیام غدیر، وظیفه همگانی مستمر تا قیامت _____ ۱۳۲
- ج) ریاست طلبی عامل دوم پیمان شکنی و غضب امامت (پیشگویی ششم) _____ ۱۳۲
- د) تبیین آینده جهان (پیشگویی هفتم) _____ ۱۳۳
- ه) بیان دانش و دیگر فضائل امام علی علیه السلام _____ ۱۳۴
- و) پیروان اهل بیت علیهم السلام و دشمنان ایشان _____ ۱۳۵
۱۱. تبیین ویژگی های دوستان و دشمنان اهل بیت علیهم السلام _____ ۱۳۵
۱۲. بیان ویژگی های امام مهدی عجل الله تعالی فرجه و دوران ظهور ایشان _____ ۱۳۹
- چگونگی و تأکید بر بیعت با دست، بعد از خطبه _____ ۱۴۱

۱۳. تبیین ارزش حج و احکام الهی _____ ۱۴۲
- الف) استمرار امامت در نسل علی علیه السلام _____ ۱۴۳
- ب) رساندن پیام غدیر به غائبان _____ ۱۴۴
- ج) معرفی ائمه علیهم السلام توسط قرآن _____ ۱۴۵
۱۴. گرفتن بیعت زبانی برای علی علیه السلام و امامان پس از او _____ ۱۴۶
- الف) آخرین تأکید برای بیعت واقعی _____ ۱۴۸
- ب) فرمان اقدام برای بیعت با علی علیه السلام و اعتراف مجدد _____ ۱۴۹
- ج) سلام بر علی با عنوان «امیرمؤمنان» و تأکید مجدد بر اعتراف و اقرار زبانی _____ ۱۴۹
- د) جمع بندی کل خطبه در چهار «مَعَاشِرَ النَّاسِ» آخر در قالب چند جمله، ۲ دعا و _____
- ه) رستگاران حقیقی _____ ۱۵۱
- ضمیمه یک: وظایف تبلیغی و آموزشی، درمورد خطابه غدیر (۲۱ مورد) _____ ۱۵۳
- ضمیمه دو: پرسش های مسابقه _____ ۱۵۷
- کتابنامه _____ ۱۶۱
- پاسخنامه _____ ۱۶۷